

Denkend kunnen we bewust in de Geest staan en delen in zijn intelligentiekracht. Dan is het denken niet langer beperkt tot het manipuleren van doodse en abstracte gedachteninhouden maar wordt het een van warme gevoelens en leven doordrongen actualiteit.

Daarvoor is een nieuwe manier van denken nodig. Dit is het 'graalsdenken', dat zich vormt tot een lege, reine kelk waarin de geestinhoud zich kan uitgieten. De graal is het zintuig dat op intuïtieve wijze geestelijke intelligentiekrachten kan ontvangen. De inhoud van de graal is de universele geest zelf, zoals deze in ons tot individueel bewustzijn is gekomen. Om het graalsdenken te kunnen manifesteren zullen we afstand moeten doen van de gangbare idee dat gedachten door onszelf voortgebracht worden. Zeker, het denken is onze hoogste activiteit, maar zijn *wij* het die de inhouden van het denken voortbrengen of komen deze ergens anders vandaan, ergens waar ze buiten ons toedoen al bestaan? Zou het zo kunnen zijn dat onze denkactiviteit niet datgene is wat gedachten *'schept'* maar eerder een 'vibratie', een 'draaggolf' is, die door ons wordt opgewekt en die door een buiten ons aanwezige geestelijke intelligentie gemoduleerd kan worden? Wij hebben de indruk het centrum te zijn dat 'denkt', dat 'eigen' gedachten produceert in een poging de wereld te begrijpen en om deze daardoor naar onze hand te kunnen zetten, te kunnen modelleren, structureren en sturen. We gaan er daarbij van uit dat 'wij' het zijn die gedachten en ideeën 'produceren'. Maar een zodanig uitgangspunt plaatst ons voor een groot dilemma: hoe komt het dan dat de gedachten die wij 'construeren' omtrent de wereld bij de verschijnselen passen en deze kunnen verklaren? Waar komt de overeenstemming van 'onze' gedachten met de waargenomen wereldinhoud dan vandaan? In de natuurwetenschappen gebruikt men het *experiment* om dit passend-zijn te bereiken. Er wordt toegegeven dat de speculatieve gedachten die we over natuurkundige fenomenen hebben aanvankelijk onjuist of onscherp zijn. Daarom kent de onderzoekende wetenschap hen een 'theoretisch' karakter toe. Om de juistheid van wetenschappelijke gedachten te controleren moeten deze door middel door een experiment *gestaafd* worden. Er kunnen meerdere aan elkaar tegenstrijdige theorieën zijn. Het experiment moet aantonen welke daarvan de juiste is. Door 'trial and error' stelt de wetenschapper de theorie steeds een beetje bij totdat deze zover is dat hij het experiment volkomen kan 'verklaren'. Zo'n 'verklaring' kan bijvoorbeeld bestaan uit een wiskundige formulering waarmee het verloop van natuurlijke processen nauwkeurig voorspeld kan worden.

Ook op het persoonlijke vlak gaan we in eerste instantie uit van een 'gezonde' twijfel aan de juistheid van onze gedachten. Daarom spreken we van een *mening*. Een mening is eigenlijk een persoonlijke theorie. De toetssteen voor meningen is de discussie. In de discussie probeert men de juistheid van de eigen mening aan te tonen door het succes waarmee men deze weet te verdedigen ten overstaan van andere meningen. Wanneer de 'gezonde twijfel' niet als uitgangspunt aanwezig is, wanneer de eigen mening de toets der kritiek uit de weg gaat, loopt deze het risico om dogmatisch of fundamentalistisch van aard te worden. De mening wordt dan onbespreekbaar en conflictueus ten overstaan van andere meningen. Hetzelfde geldt met betrekking tot ideeën (motieven tot handelen). De veronderstelling dat deze door ons zelf geproduceerd zouden zijn geeft aanleiding tot concurrentie en strijd omdat we er de voorkeur aan geven om onze 'eigen' ideeën en idealen te realiseren, desnoods ten koste van die van 'anderen'. We willen ónze ideeën doordrukken omdat ze óns etiket dragen. Bij dit alles gaan we er van uit dat wij *zélf* gedachten en idealen *moeten* voortbrengen omdat de wereld nou eenmaal zelf geen intelligentie bevat en dus zonder onze intellectuele inbreng een betekenisloos mechanisme zou blijven. Het klassieke wetenschappelijke standpunt is: 'Wij zijn intelligente wezens, *wij* produceren de intelligente ideeën waar de wereld behoefte aan heeft om in een zinvolle richting verder ontwikkeld te kunnen worden'. Uit dit standpunt is de technologische revolutie voortgekomen. Lijnrecht daartegenover staat het orthodoxe religieuze principe dat stelt dat een metafysische godheid alle intelligentie bezit die nodig is om een zinvolle wereld te scheppen en aan te sturen. Onze natuurwetenschappelijke kennis voegt daar niets aan toe. De wetenschap kan zich beter beperken tot de bestudering van de openbaringen die de godheid via zijn ingewijden heeft nagelaten in heilige boeken en geschriften. Door die te leren kennen en te volgen zullen we als vanzelf het juiste doen om de wereld zich op een zinvolle wijze verder te doen ontwikkelen, zegt het theologische standpunt. De natuurwetenschap zoekt de wereldbetekenis in de fysische verschijnselen; de godswetenschap (theologie) zoekt deze binnen de interpretatie van de geschreven en gesproken openbaringen van de godheid. Kunnen deze tegenpolen elkaar vinden? Zou het zo kunnen zijn dat de natuurverschijnselen weliswaar manifestaties zijn van een goddelijke wijsheid (theologie) maar dat deze goddelijke wijsheid op een directe (natuur)wetenschappelijke wijze benaderd kan worden? Een voorwaarde voor het laatste is dat de goddelijke wijsheid die aan de schepping ten grondslag ligt de *rechtstreeks*

te ervaren inhoud van ons (denkende) bewustzijn kan worden. Wij moeten dan als mens een mogelijkheid hebben om deze wezenlijke wijsheid op een natuurlijke wijze waar te nemen. Niet op een dweperig-mystieke wijze en in tranceachtige droomtoestanden maar met een bewustzijn dat net zo scherp en helder is (of eigenlijk nog veel scherper) dan ons normale dagelijkse bewustzijn. Zelfs wanneer we de natuur met het 'gewone' bewustzijn observeren ontkomen we er niet aan dat deze doordrenkt is met wijsheid. De natuurwetenschap verklaart dit als het resultaat van een miljarden jaren durend evolutionair experimenteren in combinatie met natuurlijke selectie. De theologie ziet hierin bewijzen voor de wijsheid van een scheppende godheid. De natuurwetenschap probeert deze wijsheid via de theorie te doorgronden, na te bootsen. De theologie stelt dat de scheppende wijsheid van God altijd buiten het bereik van het menselijke denken zal blijven. De wetenschap gaat ervan uit dat onze hersenen op zijn best een goede simulatie van deze wijsheid kunnen produceren, wat dan een 'verklarende theorie' wordt genoemd. De theologie stelt dat deze wijsheid uitsluitend bij God is en dat wij die nooit zullen kunnen begrijpen. Maar waarom zou er een scheiding opgeworpen moeten worden tussen deze wijsheid, ongeacht of deze 'natuurlijk' dan wel 'goddelijk' is, en ons menselijk bewustzijn? Is het niet aannemelijker dat het de in de wereld aanwezige wijsheid is die in ons denkende bewustzijn overvloedt en daar tot uitdrukking komt als 'onze' gedachten? Zouden onze gedachten niet net als al het andere in de natuur een *manifestatie* kunnen zijn van de aldoordringende en alscheppende wijsheid, de 'universele intelligentie'? In dat geval zouden wij met ons denken geen gedachten *over* de dingen *construeren*, maar zou *dezelfde* wijsheid die *in* de dingen is zich in ons verinnerlijken tot 'onze' gedachten. Dezelfde intelligentie die de natuur 'bedacht' heeft *denkt* zijn gedachten ook in ons. Dan denken wij *dezelfde werkelijkheid* die ook scheppend ten grondslag ligt aan de natuur. Onze gedachten *passen* dan niet slechts bij de verschijnselen, nee, ze komen er uit voort, ze zijn er een wezenlijk bestanddeel van. Dezelfde intelligentie die zich in ons denken kenbaar maakt, heeft zich ook in en als de verschijnselen kenbaar gemaakt. Datgene wat in ons bewustzijn tot 'begrijpende gedachte' is geworden is hetzelfde fenomeen dat ook de wijsheid vertegenwoordigt binnen de verschijnselen waarop wij ons denken richten. Wij denken in de geest en de geest denkt in ons. Dat is wezensintuïtie.

Wanneer we een verschijnsel waarnemen roept het bij ons vragen op omdat de fysiek-zintuiglijke waarneming als zodanig losgerukt is van

datgene wat het antwoord op deze vragen is: de intelligentie die *als* en *in* het verschijnsel tot uitdrukking komt, de geest. Wanneer het denken als geestelijk zintuig werkt vindt er op hetzelfde moment waarop de zintuiglijke waarneming tot stand komt een geestelijke waarneming plaats: de intelligentie-inhoud van het verschijnsel betreedt ons bewustzijn, hij wordt door het denken geestelijk *waargenomen*. Niet door het bewuste *verstandelijke* denken maar door het *wezenlijke* denken dat vooralsnog onbewust werkzaam is. Dit denkend *waarnemen* van een intelligentie-inhoud heeft het karakter van een intuïtie die in eerste instantie nog niet verwoord is waardoor het conceptualiserende bewustzijn er geen vat op krijgt: de intuïtie voltrekt zich onbewust (onderbewust). Zouden we in staat zijn om ons van de intuïtie zelf bewust te zijn *terwijl deze zich voltrekt* dan hebben we geen woorden, formuleringen en concepten nodig om het verschijnsel te begrijpen. We zijn in de intuïtie geestelijk één met het verschijnsel en begrijpen het daardoor volledig, net zoals we ons eigen denken restloos kunnen begrijpen op het moment dat het actief is ('het vaste punt binnen de Geest', zie het vorige hoofdstuk). De geestelijke intelligentie van het verschijnsel en het geestelijke principe dat wat wij zelf zijn als mens vormen dan een éénheid, waardoor er van een totaal en wederzijds (!) gekend- worden sprake is. Wat het verschijnsel in geestelijk opzicht *is*, zijn *wezen*, *leeft* direct in ons bewustzijn. Dat wij daarbij toch ook onszelf kunnen blijven en ons niet geheel verliezen in het andere wezen is te danken aan de *liefde* die bij dit proces betrokken is. Liefde verbindt twee wezens op een zodanige wijze met elkaar dat zij daarbij toch zichzelf kunnen blijven. Dit is de hoogste vorm van kennen, die het karakter van een geestelijke liefdesdaad heeft. Het is een *levend* kennen, een symbiotisch kennen. Op het moment van de intuïtie zijn we dus – vooralsnog onbewust – *daadwerkelijk* en *wezenlijk* met het verschijnsel verbonden, en wel door de zelf-intelligente inhoud die wij en het verschijnsel delen. Wij en het verschijnsel zijn één, maar deze eenheid voltrekt zich normaal gesproken op een niveau dat onbereikbaar is voor het oppervlaktebewustzijn.

Wat zich in het intuïtieve dieptebewustzijn voltrekt is zonder oefening niet bereikbaar voor het oppervlaktebewustzijn. Er is de tussenkomst van *verwoording* of *conceptualisering* nodig om de intuïtieve inhoud te vertalen naar een inhoud die in het oppervlaktebewustzijn past. De verwoording vindt plaats op basis van bestaande bewustzijnsinhouden die het resultaat zijn van vroegere 'verwoordingsspogingen' en leerprocessen. In het concept wordt de intuïtie als het ware 'platgeslagen' omdat deze van zijn dieptedimensie wordt ontdaan. In de dieptedimensie 'leeft' de intuïtie nog,

in het concept (de verwoording) niet meer. Wederom in quantumfysische termen: het intuïtieve veld wordt door het oppervlaktebewustzijn 'gemeten' waardoor de kansgolf (het innerlijk levendig-zijn) van de intuïtie instort zodat er maar één discrete waarde overblijft: het specifieke concept. De 'verticale dimensie' van het intuïtiebewustzijn zakt ineen tot op het horizontale vlak van het conceptuele bewustzijn. De lineaire tijdsfactor verleden-heden-toekomst gaat nu een rol spelen. Het verleden lijkt de toekomst te gaan bepalen en het 'nu' verliest zijn betekenis en inhoud. Het 'verticale' graalsdenken is overgegaan in horizontaal conceptdenken. Van dit conceptdenken zijn wij ons, in tegenstelling tot het intuïtieve graalsdenken, wél bewust. Wanneer we het over ons 'eigen' denken en onze eigen meningen en ideeën hebben dan bedoelen we daarmee het conceptdenken. In zekere zin is dit inderdaad ons *eigen* denken, omdat we de concepten putten uit *onze* herinnering, uit het reservoir van wat we geleerd hebben en wat we in eerdere stadia al in woorden hebben uitgedrukt. Herkennen en herinneren zijn echter iets anders dan kennend *zijn*. Het graalsdenken is altijd actueel, het staat in het Nu, en het is daardoor *onafhankelijk* van verleden en toekomst. Het conceptdenken daarentegen is gedateerd, het borduurt voort op het verleden en projecteert zich in de toekomst. Voor het conceptdenken is het heden niets anders dan een op zichzelf inhoudsloze voortzetting van het verleden naar de toekomst. Voor het intuïtieve denken heeft het heden een rijke volheid in een *verticale* richting: de dieptedimensie van het intuïtieve geestveld. Wat gebeurt er dus op het moment dat het woordloze graalsdenken overgaat in conceptdenken? Op dat moment verbindt het denken zich met de horizontale, platte, tijdsstroom. De verticale dieptedimensie die we zullen aanduiden als de Oorspronkelijkheid wordt verlaten en men begeeft zich in de fysiek-materiële projectie daarvan, de illusie waarin zich de verschijnselen manifesteren. Het conceptdenken is gebaseerd op het verleden en heeft de neiging om dit over het 'heden' heen te tillen en op de toekomst te projecteren. Het graalsdenken is de niet-grammaticale intelligentie die aan de verwoording voorafgaat. Het omvat de *wezenlijke betekenis, de levende inhoud*, waarvan het gesproken of herinnerde woord slechts de gemanifesteerde uitdrukking is. Het conceptdenken is star en onbeweeglijk omdat het aan de onveranderlijke structuur van het 'dode' verleden geketend is. Daardoor is het onvrij, terwijl het graalsdenken vervuld is van in zichzelf levende en dus vrije intelligentie. Alles wat wij opslaan en bewaren in databases, in de digitale 'cloud', de gehele content van het internet – maar in feite ook alles wat in bibliotheken in de vorm van

boeken en teksten is opgeslagen – dat alles is verstarde verwoording. De levende intelligentie kan, omdat hij a-conceptueel is, niet in computers of boeken worden opgeslagen. De in opkomst zijnde zogenaamde kunstmatige intelligentie (AI) is daarom exact wat hij genoemd wordt: kunstmatig, gekunsteld, zonder eigen leven. AI werkt uitsluitend op het conceptuele niveau en heeft daardoor geen toegang tot de levende, wezenlijke, scheppende intelligentie. AI kan deze hooguit *nabootsen*. Ware intelligentie bestaat als geestelijk *wezen* en is daardoor alleen bereikbaar voor identieke geestelijke *wezens*. De mens kan de geestelijke intelligentie om deze reden niet met zijn hersenen ontvangen maar alleen met behulp van het wezenlijke in hem dat zelf *geest is*. De hersenen zijn een biologische ‘machine’ die weliswaar dode concepten kan manipuleren maar die geen rechtstreekse toegang heeft tot de levende, in zichzelf zijnde geestelijke intelligentie. Wanneer onze verrichtingen worden gedreven en gemotiveerd door woordgedachten zullen zij niet tot een vernieuwing van het bestaande, maar hooguit tot een modificatie daarvan kunnen leiden. Wanneer daarentegen de intuïtie zelf onze handelingen drijft en motiveert dan is het de wezenskracht van de intuïtie zelf die in en door ons handelt. Zo’n handeling is vrij van het bestaande en is in staat om iets volkomen nieuws voort te brengen. Alleen dan kunnen we in waarheid van een *scheppende* handeling spreken. In het verlengde van de intuïtie ligt een *nieuwe* schepping waarbij de menselijke geest wereldvernieuwend kan werken. Het uitgangspunt van deze *nieuwe* schepping is de geestelijke intuïtie die via het menselijke handelen een natuurlijke expressie vindt. In zekere zin scheidt de mens dan vanuit de zuiver geestelijke intuïtie op een goddelijke wijze. Deze *nieuwe*, door de vanuit de geest vrij handelende mens voortgebrachte schepping, staat aan de wortel van een nieuwe wereld die vanuit de geest, *via het menselijke bewustzijn en het menselijke handelen*, in verschijning wil treden. Het uitgangspunt van dit alles is een nieuwe manier van denken, waarbij dit onbevangen optreedt als een geestelijk zintuig. Alleen met dit zintuig kan de mens zich bewust met het geestelijke verbinden.

ⁱ Quantumfysisch is onze denkende activiteit op te vatten als een individueel ‘geestveld’ dat gesynchroniseerd kan worden met universele geestvelden.